



KRAJSKÁ PROKURATÚRA KOŠICE

Mojmírova 5, 041 62 Košice

RM

Mesto Košice
Mestské zastupiteľstvo
Trieda SNP 48/A
Košice

MESTO KOŠICE 2	
Došlo dňa:	14 -10- 2016
Prílohy:	Č. sp.:
Ev. č.: <i>16/040914</i>	Vyb.:

Vaša značka

Naša značka
Kd 138/16/8800-7

Vybavuje/linka
JUDr. M. Hendrichovský

Košice
10. 10. 2016

Vec:

Protest prokurátora podľa § 23 ods. 1 a § 27 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov

Podľa § 23 ods. 1 a § 27 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o prokuratúre") podávam

protest prokurátora

proti ustanoveniam § 4 ods. 3 druhá veta, § 8 ods. 6 posledná veta, § 8 ods. 7 druhá veta, § 8 ods. 9 druhá veta, § 10 ods. 1 písm. b/ všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 157 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzenom území mesta Košice /ďalej len VZN č. 157/,

l e b o

uvedeným všeobecne záväzným nariadením boli porušené ustanovenia:

- § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len zákon o obecnom zriadení)

- § 6a, § 89 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (ďalej len zákon č. 8/2009 Z. z.)
- § 5 ods. 1, ods. 2 písm. d/ 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“)

S a navrhujem protestom prokurátora napadnuté všeobecne záväzné nariadenie **v časti ustanovení** § 4 ods. 3 druhá veta, § 8 ods. 6 posledná veta, § 8 ods. 7 druhá veta, § 8 ods. 9 druhá veta, § 10 ods. 1 písm. b/ **zrušiť a nahradiť** ustanoveniami, ktoré budú v súlade so zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V zmysle § 27 ods. 3 zákona o prokuratúre ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný právny predpis zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právného predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.

V zmysle § 27 ods. 3 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

O d ô v o d n e n i e

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 157 bolo schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach dňa 22. 06. 2015.

Uvedené VZN č. 157 bolo prijaté, aj keď to nie je výslovne v ňom uvedené v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení vo veci, kde obec plní úlohy samosprávy, t. j. v medziach svojej pôsobnosti, ktorá je odvodená jednak priamo z Ústavy SR a jednak zo zákona o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Všeobecne záväzné nariadenia podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, predstavujú primárnu právnu úpravu, kde vo veciach územnej samosprávy môže obec vydávať nariadenia; tieto však nemôžu byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 6a ods.1 zákona č. 135/1961 Z. z. o pozemných komunikáciách (ďalej len cestný zákon). Na účely organizovania dopravy na území obce môže obec ustanoviť všeobecne záväzným nariadením /ďalej len VZN/ úseky miestnych komunikácií na dočasné parkovanie motorových vozidiel (ďalej len „parkovacie miesta“), ak sa tým neohrozí bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky alebo iný verejný záujem. Parkovacie miesta musia byť označené zvislými a vodorovnými dopravnými značkami. Vo všeobecne záväznom nariadení obec ustanoví spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest, výšku úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel podľa osobitného predpisu, spôsob jej platenia a spôsob preukázania jej zaplatenia.

V danom prípade má obec zákonné zmocnenie na prijatie takéhoto všeobecne záväzného nariadenia, pričom zákon priamo upravuje čo musí byť jeho obsahom, čo je vyjadrené aj v ustanovení čl. 1 ods. 1 predmetného všeobecne záväzného nariadenia.

V ustanovení § 4 ods. 3 VZN č. 157 je ustanovené, že povinnosť zaplatiť úhradu za dočasné parkovanie sa vzťahuje na osoby používajúce motorové vozidlá (vodič) dočasne zaparkované na miestnych komunikáciách v zóne plateného parkovania (ďalej len „platiteľ úhrady“). **Ak vodič nie je známy alebo je sporný, platiteľom úhrady podľa predchádzajúcej vety je vlastník motorového vozidla; ak vlastník motorového vozidla nie je známy alebo je sporný, platiteľom úhrady podľa predchádzajúcej vety je osoba zapísaná ako jeho držiteľ v evidencii motorových vozidiel.**

V tomto ustanovení v jeho druhej vete, Mesto Košice ustanovilo tzv. objektívnu zodpovednosť za nezaplatenie úhrady za dočasné parkovanie, pričom však takouto úpravou išlo nad rámec zákonného oprávnenia. Aj keď Mesto Košice je v zmysle § 6a ods.1 cestného zákona oprávnené ustanoviť všeobecne záväzným nariadením úseky miestnych komunikácií na dočasné parkovanie motorových vozidiel, je povinné v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení rešpektovať platnú právnu úpravu.

Podľa § 25 ods. 1 písm. o/ zákona č. 8/2009 Z. z., vodič nesmie zastaviť a stáť na platenom parkovisku, ak vozidlo nemá zaplatený poplatok za parkovanie.

Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z., porušenie povinností ustanovených týmto zákonom sa považuje za porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto iným konaním, ako sa uvádza v písmenách a) až k), poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Podľa § 6 ods. 5 zákona č. 8/2009 Z. z., prevádzkovateľ vozidla je povinný v súvislosti s konaním o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky orgánu oprávnenému objasňovať alebo prejednať priestupok oznámiť osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla, v rozsahu meno, priezvisko a adresa pobytu.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách, prevádzkovateľom vozidla vlastníkom vozidla alebo ním určený držiteľ osvedčenia o evidencii časť I a časť II, ktorí sú zapísaní v osvedčení o evidencii časť I a časť II a oprávnení rozhodovať o použití vozidla, alebo vlastníkom vozidla alebo ním určený držiteľ technického osvedčenia vozidla, ktorí sú oprávnení rozhodovať o používaní vozidla.

Obdobne je tento spôsob zisťovania páchatela priestupku, riešený aj pri správnych deliktoch v zmysle § 138 ods.1 písm. i) a nasledujúcich zákona č. 8/2009 Z. z..

V zmysle týchto zákonných ustanovení je zrejmé, že nezaplatením poplatku za parkovanie, dopúšťa sa jeho vodič priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. i) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, pričom je stanovený aj spôsob zistenia páchatela tohto priestupku. Toto je osoba, u ktorej je možné domáhať sa jeho zaplata a nie u vlastníka, prípadne držiteľa motorového vozidla. Protiprávne konanie vodiča nemôže byť vlastníkom motorového vozidla na ujmu, len z toho dôvodu, že jeho vozidlom bol spáchaný priestupok. Parkovanie na určených úsekoch komunikácií je osobitným druhom služby, ktorú poskytuje obec verejnosti s tým, že za jej využívanie môže žiadať úhradu. Žiadny právny predpis však nespĺnomocňuje Mesto Košice preniesť takto zodpovednosť za nezaplatenie úhrady za parkovanie na subjekt, ktorý nemusí mať ani vedomosť o protiprávnom konaní vodiča.

Tzv. objektívna zodpovednosť v oblasti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky znamená povinnosť držiteľa vozidla zabezpečiť dodržiavanie vybraných pravidiel cestnej premávky vodičom, ktorému vozidlo zveril. Je upravená v § 6a zákona č. 8/2009 Z. z., pričom za nedodržanie tam uvedených povinností je možné postihnúť prevádzkovateľa motorového vozidla. Povinnosť zaplatiť úhradu za parkovné na platenom parkovisku tam však nepatrí. Z tohto dôvodu vymáhaním jeho nezaplata od vlastníka vozidla, by došlo k bezdôvodnému obohateniu Mesta Košice v zmysle § 451 a nasledujúce Občianskeho zákonníka.

Podľa § 8 ods. 6 VZN č. 157, rezidentská parkovacia karta v rezidentskej lokalite číslo 1 až 10 umožňuje podnikateľovi v príslušnej rezidentskej lokalite dočasné parkovanie motorového vozidla slúžiaceho na zabezpečenie funkcionality územia vyplývajúcej z príslušnej podnikateľskej aktivity v príslušnej rezidentskej lokalite, a to na parkoviskách vyhradených pre rezidentov okrem závorových parkovísk a okrem parkovísk zaradených do určitého tarifného pásma. Na parkovacej karte sa uvedie číslo príslušnej rezidentskej lokality. **Rezidentská parkovacia karta sa nevydá podnikateľovi, ktorý disponuje vlastnými parkovacími miestami.**

Podľa § 8 ods. 7 VZN č. 157, rezident podľa odsekov 4 až 6 má nárok na vydanie najviac troch rezidentských parkovacích kariet. **Rezidentom bývajúcim v tom istom byte alebo domácnosti, možno vydať spolu najviac tri rezidentské parkovacie karty, pričom cena v poradí druhej a tretej parkovacej karty je rovnaká ako cena v poradí druhej a tretej rezidentskej parkovacej karty u toho istého žiadateľa.**

Podľa § 8 ods. 9 VZN č. 157, rezidentskú parkovaciu kartu možno vydať záujemcovi len v prípade, ak preukáže splnenie podmienok podľa tohto nariadenia. **Ak ide o osobu staršiu ako 65 rokov, rezidentskú parkovaciu kartu jej možno vydať len za predpokladu, ak záujemca preukáže zdravotnú spôsobilosť podľa osobitného predpisu.**

Ústava Slovenskej republiky v článku 12 zakotvuje pre každého slobodu a rovnosť v dôstojnosti a právach a zaručuje základné práva a slobody na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Zásada rovnakého zaobchádzania stanovená zákonom č. 365/2004 Z. z. (antidiskriminačný zákon) sa má uplatňovať v spojení s právami ustanovenými osobitnými zákonmi, ktoré upravujú právne vzťahy a konkrétne práva a povinnosti v oblastiach spadajúcich do vecnej pôsobnosti antidiskriminačného zákona vymedzenými v § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona a bližšie konkretizovanými v §§ 5 a 6 tohto zákona.

Podľa § 5 ods. 1, ods. 2 písm. d/ antidiskriminačného zákona v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa v sociálnom zabezpečení, zdravotnej starostlivosti, pri poskytovaní tovarov a služieb a vo vzdelávaní zakazuje diskriminácia osôb z dôvodov podľa § 2 ods. 1 (okrem iného aj z dôvodu majetku, prípadne iného postavenia).

V zmysle vyššie uvedeného sa teda zásada rovnakého zaobchádzania podľa odseku 1 uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými osobitnými zákonmi v oblastiach prístupu a poskytovania tovarov a služieb vrátane bývania, ktoré sú poskytované verejnosti právnickými osobami a fyzickými osobami - podnikateľmi.

V zmysle ustanovenia § 5 ods. 2 antidiskriminačného zákona je osobitným zákonom aj zákon o obecnom zriadení /§ 4 ods. 3 písm. f/, ako aj cestný zákon.

Ako už bolo vyššie uvedené, parkovanie na určených úsekoch komunikácií je osobitným druhom služby, ktorú poskytuje obec verejnosti. Mesto Košice je v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom, a s majetkom, ktorý mu bol zverený, a s vlastnými a zverenými finančnými príjmami. Podľa § 3d ods. 3 zákona č. 135/1961 Z. z. miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí. Obec podľa § 4 ods. 3 písm. f/ zákona o obecnom zriadení zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií. Je teda zrejmé, že Mesto Košice predmetným VZN č. 157, upravilo úseky miestnych komunikácií na dočasné parkovanie motorových vozidiel ako aj spôsoby ich užívania. Táto úprava však musí byť zosúladená so zásadou rovnakého zaobchádzania zakotvenou v antidiskriminačnom zákone, keďže aj táto oblasť spadá do jeho pôsobnosti.

Mesto Košice vo svojom VZN č. 157 v zmysle § 2 ods. 1 určilo zónu plateného parkovania, pričom zriadilo aj rezidentské zóny, kde pri fyzických osobách za rezidenta určilo osoby, ktoré tam majú trvalý pobyt a pri podnikateľoch tých, ktorý tam prevádzkujú podnikanie (§ 1 ods. 2 písm. d/ VZN). V § 8 ods. 6 VZN č. 157 posledná veta určilo, že rezidentská parkovacia karta sa nevydá podnikateľovi, ktorý disponuje vlastnými parkovacími miestami. Takéto vymedzenie je však v rozpore s vyššie uvedenými ustanoveniami antidiskriminačného zákona, nakoľko z dôvodu vlastníctva obmedzuje podnikateľov – vlastníkov parkovacích miest zakúpiť si v príslušnej parkovacej zóne parkovaciu kartu oproti tým, ktorí vlastné parkovacie miesta nevlastnia.

V § 8 ods. 7 VZN č. 157 určilo Mesto Košice počty parkovacích kariet, ktoré možno vydať rezidentom, pričom pri rezidentoch bývajúcich v jednom byte alebo domácnosti, stanovilo, že možno vydať spolu najviac tri rezidentské parkovacie karty, pričom cena v poradí druhej a tretej parkovacej karty je rovnaká ako cena v poradí druhej a tretej rezidentskej parkovacej karty u toho istého žiadateľa. Poukazujem však na skutočnosť, že status rezidenta je naviazaný na trvalý pobyt a nie na byt, či domácnosť. Tým, že prvý rezident – žiadateľ si môže kúpiť podľa prílohy prvú parkovaciu kartu za 35, - € a ďalší s ním bývajúci prvú parkovaciu kartu však už za 70, - €, dochádza tu v zmysle vyššie uvedených ustanovení antidiskriminačného zákona k znevýhodňovaniu ostatných rezidentov s ním v byte bývajúcich. Som toho názoru, že súladné so zákonom by bolo, keby suma za prvú rezidentskú kartu bola pre každého rezidenta rovnaká a nie v závislosti od toho, či iný rezident bývajúci v tom istom byte alebo žijúci v tej istej domácnosti s ním si rezidentskú kartu už kúpil.

V § 8 ods. 9 druhá veta VZN č. 157 Mesto Košice podmienilo vydanie rezidenčnej karty ak ide o osobu staršiu ako 65 rokov, preukázaním zdravotnej spôsobilosti podľa osobitného predpisu, pričom bližšie odkazuje na § 86 a nasl. zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Normotvorná právomoc samosprávy priznaná jej Ústavou SR v čl. 68 a 71 ods. 2, nie je nezávislá od ostatných ustanovení Ústavy SR, ktoré obec pri jej výkone musí rešpektovať. Z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn: I ÚS 56/00 vyplýva, že pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce ukladajú povinnosti fyzickým a právnickým osobám, aj pôvodná normotvorná pôsobnosť obce je limitovaná čl. 2 ods. 3 Ústavy SR. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn.: III. ÚS 100/02 zo dňa 30. 01. 2003, pokiaľ ide o realizáciu ústavného príkazu ukladať povinnosti zákonom, na základe zákona alebo v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd vyplývajúceho z čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, nemôže byť vo všeobecne záväznom nariadení uložená nová povinnosť, ktorá neexistuje v zákone, resp. ktorú nemožno zo zákona odvodiť. Nerešpektovanie uvedeného príkazu Ústavy by znamenalo negáciu zvrchovanosti zákona a tým popretia samotného princípu právneho štátu. Preto pri ukladaní povinnosti je potrebné rešpektovať zákonné medze, nakoľko povinnosti možno ukladať len v medziach zákona.

Podľa § 89 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z., vodiči uvedení v § 87 ods. 3 písm. a), ktorí dovŕšili vek 65, rokov a vodiči uvedení v § 87 ods. 3 písm. b) **musia mať pri vedení motorového vozidla pri sebe doklad o zdravotnej spôsobilosti; na výzvu policajta sú povinní sa takýmto dokladom preukázať.** Vodiči uvedení

v § 88 ods. 6 písm. a), ktorí dovŕšili vek 65 rokov, a vodiči uvedení v § 88 ods. 6 písm. b) **musia mať pri vedení motorového vozidla pri sebe aj doklad o psychickej spôsobilosti; na výzvu policajta sú povinní takýmto dokladom sa preukázať**. Vodiči uvedení v § 87 ods. 3, ktorí dovŕšili vek 65 rokov, a vodiči uvedení v § 88 ods. 6, ktorí dovŕšili vek 65 rokov, sa preukazujú dokladom o zdravotnej spôsobilosti a dokladom o psychickej spôsobilosti nie starším ako dva roky. Vodiči uvedení v § 87 ods. 3 písm. b), ktorí nedovŕšili vek 65 rokov, a vodiči uvedení v § 88 ods. 6 písm. b), ktorí nedovŕšili vek 65 rokov, sa preukazujú dokladom o zdravotnej spôsobilosti a dokladom o psychickej spôsobilosti nie starším ako päť rokov. Vodiči, ktorých zdravotná spôsobilosť alebo psychická spôsobilosť je podmienená pravidelným podrobovaním sa lekárskej prehliadke podľa § 87 ods. 5 alebo pravidelným podrobovaním sa psychologickému vyšetreniu podľa § 88 ods. 4, sa preukazujú dokladom o zdravotnej spôsobilosti alebo dokladom o psychickej spôsobilosti s vyznačenou dobou platnosti.

Z tohto zákonného ustanovenia teda vyplýva, že povinnosť preukázať zdravotnú spôsobilosť po dovŕšení 65 rokov veku sa týka len vodičov a to len na výzvu policajta v súvislosti s vedením motorových vozidiel. Ide o jednu z podmienok, s ktorou zákon č. 8/2009 Z. z. spája oprávnenie na vedenie motorových vozidiel a doklad o tom sa vydáva len pre tieto účely. Preto zavedenie povinnosti vo VZN č. 157 preukazovať zdravotnú spôsobilosť ako jednu z podmienok pri žiadostiach o vydanie parkovacích preukazov rezidentov nad 65 rokov s odvolaním sa na ustanovenie § 86 a nasledujúcich zákona č. 8/2009 Z. z. ide nad rámec zákonného zmocnenia. Takisto v zmysle ustanovení antidiskriminačného zákona diskriminuje osoby staršie ako 65 rokov aj keď spĺňajú inak podmienky rezidenta, z dôvodu veku získať parkovaciu kartu za rovnakých podmienok ako majú ostatní rezidenti.

Podľa § 10 ods. 1 VZN č. 157, kontrolnú činnosť nad dodržiavaním tohto všeobecne záväzného nariadenia na území mesta Košice sú oprávnení vykonávať:

- a) primátor mesta,
- b) **poverení zamestnanci mesta,**
- c) Mestská polícia mesta.

Plnenie povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení pre rôzne subjekty môžu kontrolovať iba tie orgány mesta alebo tie subjekty, ktorým takéto právo dáva priamo zákonná úprava a vo všeobecne záväznom nariadení nemožno splnomocniť ľubovoľný subjekt na výkon takejto činnosti. To isté sa týka i oprávnenia primátora vo vzťahu k prípadnému zmocneniu zamestnanca alebo inej osoby na výkon kontroly. Vyplýva to zo samotnej podstaty všeobecne záväzného nariadenia ako normatívneho aktu regionálnej povahy, teda právneho aktu s účinkami pôsobnosti v konkrétne vymedzenom regióne a voči konkrétne určeným subjektom a to hranicami mesta, ktorého realizáciu a dodržiavanie je možné kontrolovať iba zákonom vymedzeným spôsobom.

Úprava dozoru nad dodržiavaním všeobecne záväzného nariadenia, na vykonanie ktorého sú citovaným ustanovením poverení zamestnanci mesta, nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona o obecnom zriadení, zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice alebo v inom zákone. Poverení zamestnanci mesta nemajú žiadne

zákonné oprávnenie na vykonávanie dozoru nad dodržiavaním všeobecne záväzných nariadení.

Na základe uvedeného som toho názoru, že protestom napadnuté ustanovenia § 4 ods. 3 druhá veta, § 8 ods. 6 posledná veta, § 8 ods. 7 druhá veta, § 8 ods. 9 druhá veta, § 10 ods. 1 písm. b/ VZN č. 157 sú v rozpore s platnou právnou úpravou a preto ich navrhujem zrušiť a nahradiť ich ustanoveniami, ktoré budú s ňou v súlade.

JUDr. Matúš Hendrichovský
prokurátor



Telefón +421 55 681 61 11 Fax +421 55 678 82 04

Internet www.genpro.gov.sk

E-mail kpkosice@genpro.gov.sk